

శతకాలు

భక్తి, జ్ఞాన, నీతి

ఆపదుద్ధారక శతకము

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కౌక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శిక్షపతి

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాచారి

గురు గౌరీమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు పీఠప్రభాకర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు తైలీంగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయి

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు హాయి బాలా

గురు ఆరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తవేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమహార్య

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్చుకోవటానికి

“నేను” గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020010013580

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

*** సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు ***

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or](#)
[Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritTTD TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

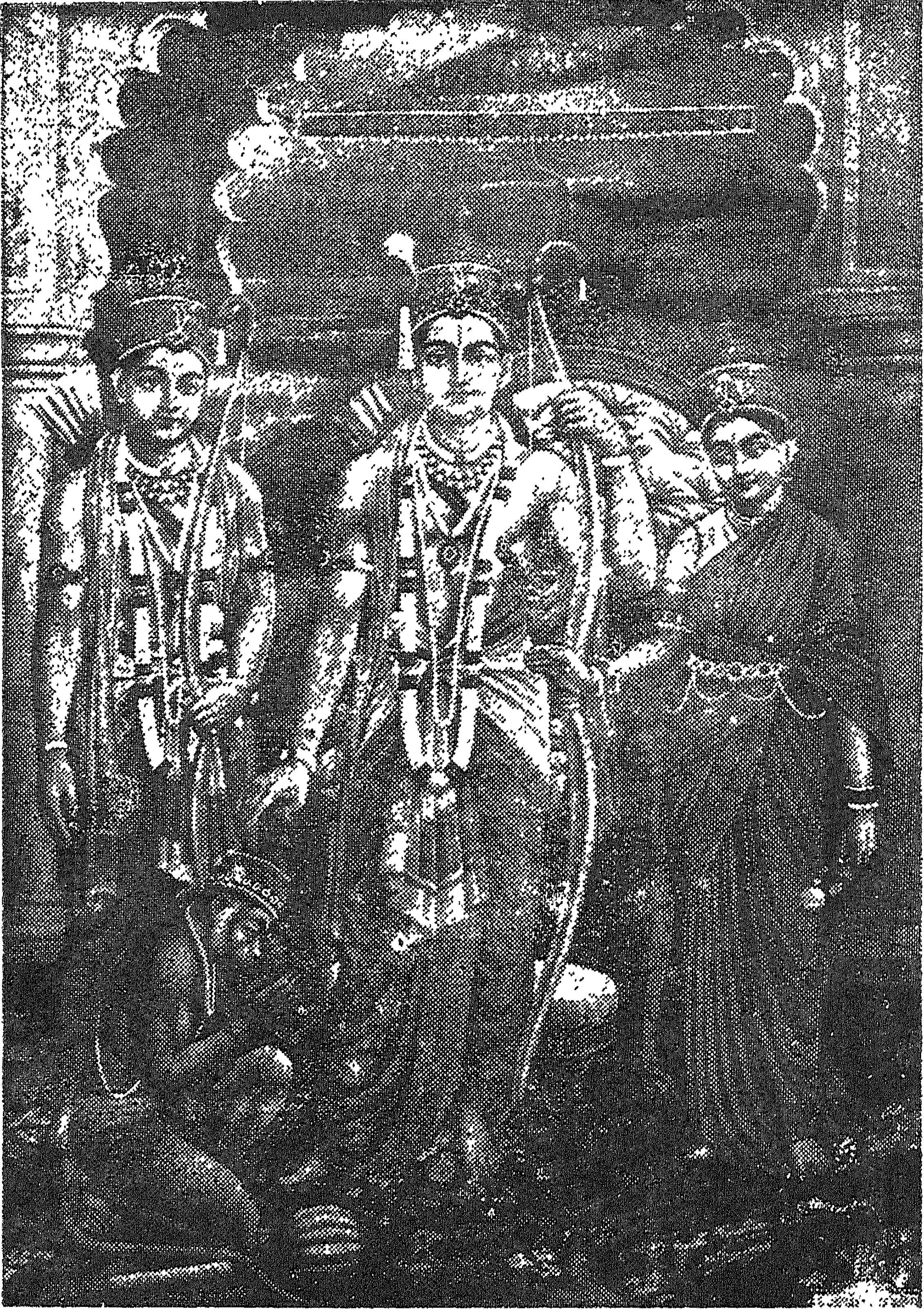
మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శ్రీ
ఆపదందారక శతకము
(శ్రీరామ చరిత్రాత్మకము)

ఓ
(సప్తర్షి రామాయణము - తెనుఁగు సీసములు)

ర చ య త
బాపట్ల హనుమంతరావు
శ్రీ సాయీకుటీరము
చిన్నగంజాము.

ప్రణతార్థప్రదనీత డాపటను , సేవామూర్తి సౌమిత్రి ద
క్షిణసీమన్ భజియింప, నీలతనువున్ స్మేరాననంబున్ గృపే
క్షణ లొప్పన్, వరదాభయప్రదము - శస్త్రంబైన హస్తంబు మా
హనుమన్మస్తముఁజేర్చు నిన్ గొలుతు రామా! ఆపదుద్వారకా!

ఓమ్

శ్రీరామచంద్రాయ నమః

శ్రీ సాయీ పఞసన్న!

విజ్ఞప్తి

భక్తజనులారా!

శ్రీరామచంద్రానుగ్రహమున, సోదరభక్తుల ప్రేమాదరణముల కతన సప్తర్షి రామాయణసహిత శ్రీ ఆపదుద్ధారక శతకమునకు ద్వితీయ ముద్రణభాగ్యము కలిగినది. ఈకృతి రచనాకారణాదులనుగూర్చి మొదటి కూర్పునందు విన్నవించియుంటిని, సోదరభక్తులకవి విశదములగునను తలంపున వాని నిందు బ్రస్తావింపక యొకటి రెండు ముఖ్యాంశములను జేర్చొందును.

ఈకృతి ప్రథమ ముద్రణమునకు నా పెత్తందీర్చి కుమారుడు చి॥ శ్రీ చన్నాప్రగడ శ్రీరామకృష్ణశర్మ, (I.L.T.D. Co. Ltd. Guntur) ద్రివ్యసహాయము చేసినాడు. అందు నా పితృపాదుల జనకవంశమును గీర్తించి నా కృతజ్ఞతను దెలుపుకొంటిని. ఈ కృతికిఁ బ్రప్రథమమున నాంధ్రలోకమున వెలువడుభాగ్యముఁ గల్పించిన నా పితమ్మఁడగు చి॥ శ్రీరామకృష్ణశర్మకుఁ జిరాయురారోగ్య భోగభాగ్య వంశాభివృద్ధులను బ్రసాదించి శ్రీరామచంద్రుఁ డనుగ్రహించుఁగాతమని ప్రార్థించువాడను.

* * * * *

“వేదవేద్యే పరేపుంసి జాతే దశరథాత్మజే

వేదః ప్రాచేతసా దాసీత్ సాక్షాద్రామాయణాత్మనా.”

వేదవేద్యుడు- సరాత్పరుఁడగు పురుషోత్తముడు దాశరథియై యవతరింప, వేదములు వాల్మీకివలన రామాయణరూపము నొందినవి. వేదములు భారతీయ సనాతన సంస్కృతి - నాగరకతలకు మూలాధార ములు. వానిని లెస్సగ గ్రహించి, యందు ప్రతిపాదితములైన ధర్మము లను లోకమునందాచరణ పూర్వకముగ విశదపఱుపవలయును. ఆపని

వేదవేద్యుఁడు, పరాత్పరుఁడగు పురుషోత్తమునకుఁ దక్క యితరులకు సాధ్యముకాదు. ఆ కారణమున పరతత్త్వము శ్రీమన్నారాయణుఁడు కౌసల్యా దశరథులకు నందఱుఁడై శ్రీరాముఁడన జనించి, వేద ప్రతి పాదిత ధర్మములను సమగ్రముగఁ దన జీవితమున ప్రదర్శించెను. శ్రీరామచంద్రుని జీవితచరిత్రమే ఆదికావ్యమై శ్రీమద్రామాయణ మను పేర వాల్మీకి ముఖోద్గతమయ్యెను.

“స్వసూక్తీనాంపాత్రం రఘుతిలక మేకం
కలయతాం కవీనాం కో దోషః?”

“రామ! భూవరుచారిత్రము నెందరెన్నిగతులన్ వర్ణించినన్ గ్రాలదే?”

“రామకథను వ్రాయనివాఁడు కవిగాఁడు” అను నుడులు పెక్కులుగలవు. ఆ కారణమున శ్రీరాముని కల్యాణ గుణ లీలా కథలను బలువురు కవులు గద్య, పద్య, నాటక, చంపూ, గేయ, కావ్య రూపముల పెక్కుభాషలలో రచించిరి. శ్రీరామ చరితామృతము నాస్వాదించి, సేవించి, స్మరించి, యనుసరించి యానందించనివారు లేరు, అతండ్రి లీలల నేదొకరూపమున ధ్యానించుటకే యిందఱుకవు లెన్నియోవిధముల శ్రీరామ చరిత్రను బలికి ధన్యులైరి.

శ్రీమద్రామాయణ మొక గృహకావ్యము. ఈ విశ్వ మొక పెద్ద కుటుంబము. ఆదర్శ కుటుంబములోని వారెట్లు మెలఁగవలయునో శ్రీరాముని జీవితచరిత్ర మనకు బోధించుచున్నది. శ్రీరామచంద్రుని ఆదర్శమూర్తిగ - ఇష్టదైవముగ గుర్తించి, యాశ్రయించి యా ప్రభువు నడుగుజాడల సాధ్యమగునంతదనుక మనుష్యులు నడువనేర్చిన లోక మంతయు నుచిత శాంతిభద్రతల కాలవలమై పెంపొందుననుటకు సందేహములేదు. శ్రీరాముని చరిత్రలోని యంశములను బేర్కొని, యా ప్రభువును స్మరించు తలంపే యీ “శ్రీ ఆపదుద్ధారకశతక” రూపముఁ దాల్చినది.

1934 వ సంవత్సరమున శ్రీ శక్తిభద్రకవి రచిత “ఆశ్చర్య చూడామణి” అను సంస్కృతనాటకమును దెనిగించి, శ్రీరాముని కథను సప్తాంక నాటకరూపమున సోదరభక్తులకందించుకొను భాగ్య మాప్రభువు వీనికి ప్రసాదించినాడు.

సప్తర్షి రామాయణము:-

5 సంవత్సరములకుఁ బూర్వము శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన మువారి మాసపత్రికయందు “సప్తర్షిరామాయణము” మూలశ్లోకములు ప్రచురింపఁబడినవి, వానిని సీసపద్యములలోఁ దెనిగించి 1959 యందీ ఆపదుద్ధారక శతకమున మొదటికూర్పునందుఁ జేర్చి ప్రచురించితిని. సోదరభక్తులు మూల శ్లోకములనుగూడచేర్చుడని కోరినందున ఈకూర్పు నందు మూల శ్లోక సహిత సీసపద్యములను జేర్చితిని.

శతకము - ద్వితీయముద్రణము:-

1959 లోఁ బ్రచురింపబడిన యీ శతకమును గోరిన సోదర భక్తుల కందించుటచే నచిరకాలముననే వేయి ప్రతులు వ్యయమైనవి. శ్రీరామ సాయీ ప్రేరేపణమున నింతకుఁ బూర్వ మపరిచితులయ్యు శ్రీసాయీలీలా ప్రచురణముల వలన సన్నిహితులైన సోదర భక్తులు చి॥ శ్రీ జి వేంకటకృష్ణయ్య, B. A., (Extension Officer. Co-op. Udayagiri Block, Nellore Dt.) గారు, పూజ్యులు నెఱదాతలగు తన జననీ జనకుల జ్ఞాపకార్థ మీ శ్రీ ఆపదుద్ధారక శతకమును తిరిగి ముద్రింపించ సంకల్పించి వారి యభిమతమును దెలిపిరి. శ్రీరామచంద్రప్రభు వీ రూపమున వారిసేవ నపేక్షించి ప్రేరేచెనని సంతోషించితిని. శ్రీరామ చరిత్రాత్మకమగు నీకృతిని మఱి వేపురకందించి తద్రూప సుకృతి

విశేషమును కీర్తిశేషులు, పూజ్యులగు తన మాతా పితరులకుఁ బ్రాపింపఁ జేయు సత్సంకల్పముఁ గలిగిన చి॥ శ్రీ వేంకటకృష్ణయ్యగారు ధన్యులు. శ్రీరామ కథామృతము నేదొక రూపమున లోకమునఁ ద్రావఁబెట్టుటకంటె నధికమగు యజ్ఞము లేదనువిషయ మెల్లరకు విశదము. ఇట్టి యుదారునిఁ గన్న యా ధన్యచరితులగు తలిదండ్రులను సోదరభక్తుల కెఱిఁగించు తలంపున వారి ఛాయాపటము నిందు ప్రచురించి నాకృతజ్ఞతను దెలుపు కొనుచు చి॥ శ్రీ వేంకటకృష్ణయ్య గారివి, వారి కుటుంబములోని వారి నందఱను శ్రీరామచంద్ర ప్రభువు సర్వదా సర్వధారక్షించుచు, కీర్తిశేషులగు వారి జననీజనకులగు శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మమ్మ, శ్రీ నరసింహులుశ్రేష్ఠి గారలకు ఉత్తమలోకప్రాప్తి సుఖ శాంతులను ప్రసాదించుగాత మని ప్రార్థించువాఁడను.

ఈకృతి పాఠశ్రవణోత్సవము శ్రీరామచంద్రమూర్తి సకల శుభముల ననుగ్రహించునుగాత!

శ్రీరామచంద్రః శ్రీత పారిజాతః, సమస్తకల్యాణ గుణాభిరామః
సీతా ముఖాంబోరుహ చంచరీకో, నిరంతరం మంగళమాతనోతు!!

శ్రీ సాయీకీరము
చిన్నగంజాము.
31-10-1963.

భక్తజన విధేయుఁడు,
బాపట్ల హనుమంతరావు,

శ్రీ సాయీ సమర్థి

శ్రీరామాయణకీ ఆరతి

ఆరతి శ్రీరామాయణ జీకీ

కీరతి కలిత లలిత సియపీకీ॥

గావత బ్రహ్మాదిక ముని నారద

వాలమీక విజ్ఞాన విశారద

శుక సనకాది శేష అరు శారద

బరని పవనసుత కీరతి నీకీ॥

ఆరతి॥

గావత వేద పురాణ అద్భుతశ

చవోశాస్త్ర సబ గ్రంథస్తకో రస

మునిజన ధన సంతస్త్రకో సరవస

సార అంశ సమ్మతి సబ హీకీ॥

ఆరతి॥

గావత సంతత శంభు భవానీ

అరు ఘట సంభవ ముని విజ్ఞానీ

వ్యాస ఆదికవివర్య బఖానీ

కాగభుశుండి గరుడకే హీకీ॥

ఆరతి॥

కలి మల హరణి విషయ రస ఫీకీ

శుభగ సింగార భక్తి జువతీకీ

దళన రోగ భవమూరి అమీకీ

తాత మాత సబ విధి తులసీకీ॥

ఆరతి॥

శ్రీ శంకర ఉవాచ :-

రామ రామేతి రామేతి - రమే రామే మనోరమే

సహస్రనామ తత్తుల్యం - రామ నామ వరాననే!

కృతజ్ఞత - ఆశీస్సు.

కవటగోత్రజాలు వెంగంపల్లె వైశ్యులు
 గుఱ్ఱము వారేని కొలముపెద్ద,
 లతిపుణ్యశీల సుబ్బమ పతి చలమయ్య
 శ్రేష్ఠి యే బుద్ధివరిష్టు తాత,
 మాన్యులు సుబ్బలక్ష్మమ నరసింహులు
 దయివాఱ నెవని మాతా పితరులు,
 వీరమాంబా పతి వేంకటశేషయ్య
 యే దయామయు నగ్ర సోదరుండు

ఆ మహితు సత్యవతిదేవి పౌణ దయితు
 నీదు భక్తు వేంకటకృష్ణు నిఖిల భోగ
 భాగ్య వంశాభివృద్ధులఁ బఱపి చిరము
 నోమఁగాఁగదె! ప్రియ, శ్రీరామచంద్ర!

అతిహృద్యంబు భవత్కథామృత యుతంబౌ ఆపదుద్ధారణ
 త్కృతికిన్ శోభకృతిన్ పునఃప్రకటన శ్రీఁ గూర్చె సేవాపరా
 దృతి, మా వేంకటకృష్ణయార్యుఁడు, కృతార్థభూతునిన్జేయుమా!
 శ్రితమందారమ! రామ! శ్రీ జనకజా హృత్కంజరొలంబమా!

ఈ కృతి ద్వితీయముద్రణ ద్రవ్యదాత
శ్రీ జి. వెంకటకృష్ణయ్య, B. A., గారి

తండ్రి శ్రీ గుఱ్ఱం నరసింహాచార్యగారు, తల్లి శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మమ్మగారు.
(వెంగంపల్లె, ఆత్మకురు తాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా)

ఓమ్

శ్రీ సాయీనాథాయ నమః

శ్రీరామచంద్రాయ నమః

ఆ ప దు ద్ధా ర క శ త క ము

శ్రీరామామణి జానకీరమణియై, శేషుండు సామిత్రియై
స్ఫారోద్ధీపిత చక్రమే భరతుడై, శంఖంబు శత్రుఘ్నుడై
స్వారాధ్భృత్యులు వాసరాకృతుల రాక, వైకుంఠ! దైత్యేశ సం
హారార్థం బవతార మూనితివి; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

శ్రితలోకావన కల్పభూమిరుహమా! సీతాముఖాంభోజ సం
గత షట్పాదమ! మంగళాయతనమా! కాత్యాయనీ శంకరా
ర్చిత కల్యాణగుణైక విగ్రహమ! నిక సేవింతుఁ, బూజింతు, స
మ్మతిఁ జేమోడ్పులనిత్తుఁ, గావగదె! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కమనీయాకృతు లానుచుక గవచముల్ ఖడ్గంబులకదాల్చి, చా
పము లాకర్ణముగాఁగ నెక్కిడి, కడుకభద్రంబుగా రెండు పా
ర్శ్వములక ముందుగ నీవునీయనుజుఁడుకవర్తింతు, నీభక్తు సే
మముఁజేకూర్తురు; మీకు వే నతులు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

తొలిజన్మంబున నెట్టి వేలుపుల సంతుష్టాత్ములక జేసి, పూ
జల నేమేమొనరించి మించినదొ! కౌసల్యామహాదేవి; య
ర్మిలి నిన్నున్గని, యెత్తి, ముద్దులిడి, కూర్మిన్సాకుచున్, బైడియు
య్యెల లందుంచుచు జోలలకబలుప; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కాంచెకొసద్గతి తండియై దశరథకొజాని; పుత్రేష్టిచేఁ
బంచాస్త్రాభుల మిమ్ము నల్వరను సంపాదించి మోదించుచున్
బంచప్రాణములుంచె నీ పయిని, సర్వంబిందు నం దీవ యౌ
నంచుకొగొల్చె, నదెట్టిభాగ్యమొకొ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

జన్మస్థాన మయోధ్య, మాసములలోఁజైత్రంబుఁ, దారాళి నీ
జన్మకొ బావనమౌ పునర్వసుపు నక్షత్రంబు, నెవ్వేళఁ; ద్వ
జన్మకొ బేర్గనఁబాలు శుద్ధసవమీ సౌమ్యాహ్వాముల్ వీని శ్రీ
మన్మాన్యంబులటంచు మొక్కెదను; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అమరకొ బంగరుపల్లెరంబునను ముత్యంబుల్ దగకొనింపి, నా
మముఁబేర్చొ నినుఁగాంచి, మై మఱిచి “రామా! రామ!”

యంచుకొ వసి

ష్ట మునీంద్రుండనుడున్, సభాసదులు సేసల్ చల్ల, “శ్రీరామ” నా
మము నీతండ్రి లిఖించి పొంగెనట; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

మును వైకుంఠమునందు సేవలకు సమ్మోదంబునుంజెంది, యీ
జననంబందు ఋణంబులీఁగ భరతుకొ సౌమిత్రులకొగూడి, నీ
జననుల్ మెచ్చఁగ నాటపాటలను బెల్చుకొ గాలముకొబుచ్చు నీ
యనురాగంబునకుకొ జొహరులివె; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

వేదార్థ ప్రతిపాద తత్త్వమపు నీవేకాప! యీలోక మ
ర్యాదకొనిల్పితి వా వసిష్ఠముని భాగ్యంబల్పమే! నీకు వి
ద్యా దానంబొనరించి, యక్షయపదం బార్జించి, నీ ప్రేమ సం
పాదింపంగనె; దేశికప్రవణ! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“ఏమేకగోరిననిత్తు, జన్నమును నేనేవచ్చి రక్షింతు, శ్రీ
రాముక బంపఁగనోపఁ, బంపుదునయేక బ్రాణంబులా వీడు; వి
శ్వామిత్రా! సయిపంగదే!” యనుచు వాత్సల్యార్తి దైన్యత్రపా
వ్యామోహంబులఁ దండ్రిపొందెఁగద! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కృతుసంరక్షణ కాంక్షియై దశరథక్షాపాలు నొప్పించి, నీ
వతిభక్తిక దనవెంట రా నలరి, దివ్యాస్త్రాళిబోధించి, నిక
గృతకృత్యుక బొనరించు గాధిసుతు సంతృప్తాత్ము నిశ్చేయు నీ
యతిమానుష్యపటుత్వమున్ దలఁతు రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ప్రాబోశుండుశపింప రాయయయి మార్గంబందు నీ రాకకై
ధ్యానంబున్ బొనరించు గౌతము నెలంతన్బోవవే? మౌని శా
పానూనార్తి నివారణక్షమ మహల్భా పాపపంకాపహం
బొ నీ పాశ సరాగమున్ దలఁతు, రామా! ఆపదుద్ధారకా!

సవనంబున్ బరిరక్షసేసితని విశ్వామిత్రుఁడున్ మేలు గూ
ర్ప విదేహేశు పురంబునన్ శివ ధనుర్భం గోరు కార్యంబు నుం
కువఁగాఁ గట్టడఁబెట్టి జానకిని నీకున్గూర్చె, నమ్మొని భా
గ్యవిశేషంబు నుతింప నా తరమె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

తమ్ముల్ నీవును బెండ్లి రా కొమ్మరులై దాయంగ నీ తండ్రి మో
దమ్మున్, తల్లులమోదమున్, జనకుమోదమ్ముక, వసిష్ఠర్షి మో
దమ్మున్, గౌశికుమోదమున్, బ్రజలమోదమ్మున్ వచింపంగ, వా
క్యమ్ముల్ గల్గునె బమ్మకేని? రఘురామా! ఆపదుద్ధారకా!

అరవిందాసన వాసవాదుల కలభ్యంబైన నీ పాద నీ
రరుహంబుఁ, సతి నీరిడఁ గడిగి భద్రంబంచుఁ ద న్నీరముఁ
బరమప్రీతిని మౌళిఁదాల్చి తనయఁ వైదేహి నర్పించి సం
బర మొందెఁ జనకుండు, ధన్యకృతి; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

శ్రీస్తుత్యంబగు నీ ముఖాంబుజము వీక్షింపంగ లో నెంచి, తా
మ స్తంబెత్తఁగఁబోయి, వంచి, తగదీమార్గంబటంచుఁ, గళ
న్యస్తాలంబితహార నాయకమణిఁ ద్వద్రూపముఁజూచి, మో
హాస్తీర్ణంబుఁ గనెఁ మహీతనయ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

లలనారత్నము సీత దోయిలినిఁదాల్చుఁ గెంపులఁ గేటి, నీ
తలపెనిల్పఁగఁ గుందసూనముల యందంబుఁ విడంబించి శ్యా
మలగాత్రంబును సోకి నీలమణులై మాంగల్యముల్ గూర్చు, నీ
యలఘూర్వాహపు సేసలఁ దలఁతు, రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“తరుణీ మౌక్తిక, మెండకన్నెఱుఁగ దీ తన్వంగి వైదేహి, యే
కవణిఁగాచెదొ! రామచంద్ర.” యనుచుఁ గన్నీరుమున్నీరుఁగాఁ,
స్వరముఁగద్గదమొందఁ, గంపముగగుర్పాటుఁగనఁమేను, మో
హరతిఁ బల్కిన మామ ధన్యకృతి, రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“పదునార్వన్నెకడాని చాయగల దీ వైదేహి, నీవో! నవాం
బుదనీలద్యుతి కోమలాంగుఁడవు-చాల్-పో-పొమ్ము, మాచెల్లిఁ దా
కెదవేఁ నీ నలుపంటు” నంచు నేకసక్తెంబుల్ చెలుల్ వల్క నె
మ్మది మోచింపవె? జానకీరమణ! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“హరకోదండ విఖండనుండవట! రమ్మా! నాదువిల్ వంచు, నీ
గరువంజే గను” దంచు భార్గవుడు వీకబల్కి, విల్లీయ, ద
ద్వర చాపారు వికర్షణంబుననె సత్త్వంబెల్ల నీ లోనికి
బలుపజేసి పరాభవించితివి; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ధరణీపాలన నీదుతండ్రి నెఱప, దల్లుల్ ప్రమోదంబిడన్
చిరము, దమ్ములు నీ విధేయులగుచున్ సేవింప, సీతాసతి
సరసాలాప విలాస భోగరచనా సౌఖ్యాబ్ధి వీచి పరం
పరలం దూగినకాల మేమటుతె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“చనె బో-యర్వదివేల వత్సరము, లీ క్షౌచక్రభారంబు నో
పను, శ్రీరామునకున్ సమస్త ధరణీ పట్టాభిషేకంబుఁ బెం
పునఁ గావించి, మదీయ జీవిత ఫలంబున్ గాంతు,” నంచెంచె నీ
యనుఁగుం దండ్రు; విధిన్ గనండుగద! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

జననుల్ మెచ్చిరి, లక్ష్మణుం డలరె, హర్షంబూనె భూజాత, భృ
త్య నికాయంబులు సంతసించెను, జనం బాబాలగోపాల మే
పున నుప్పొంగె, వసిష్ఠమౌని ప్రమదంబున్ గాంచె, దైవేచ్ఛ నే
మనవచ్చున్? నినుబంపె గానలకు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నిందింపన్ బనియేమి మంథరను? దండ్రున్ దిట్టఁగానేల? నీ
యందున్ గైకకుఁ బ్రేమలేదనుట మేలా? యా వసిష్ఠరీయున్
మందుండంచు వచింపఁగాఁగలమె? నీ మాయావిధానంబు నే
మందున్? సర్వముఁ గ్రిందుమీదగుట; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

పలురీతుల్ గల రాజ లాంఛనములన్ వర్జించి నీర్కావి వ
లకలముల్ సీతయు నీవు లక్ష్మణుఁడుదాల్చున్ గాంచి, కన్నీరుగా
ల్వలుగా నేడ్వనివారలున్, జెనఁటి దైవబెంత క్రూరాత్ముఁ డం
చలుకన్ బూననివారలున్ గలరె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“ఆరామస్థులన్ జరించుటకు నాయాసంబునుం గాంతు, ఘో
రారణ్యంబుల నెట్టురాఁగల? వయోధ్యన్నిల్వు” మంచీవు పెం
పారంబల్కిన; సీత- “నీవిమల పాదాబ్జార్చనల్ సేయు నా
కారణ్యంబె- యయోధ్యవాస” మనె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“రాముండే జనకుండటంచుఁ బరిచర్యల్ సేయుమీ; జానకీ
భామారత్నము నన్నె కాఁదలచి సంభావింపుమీ, కానలే
సామిత్రి! కనుమీ యయోధ్య-యని, నీ జన్మంబు సార్థంబు, పా
మ్మా- మేలొ” ననుచున్ సుమిత్రయనె; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

వనవాసవృత దీక్షలూని ముపురున్ బైనంబునై నంత ని
గ్గని మూర్ఛిలైన దండ్రు; విహ్వలపడెన్ గౌసల్య, కైకేయి సి
గ్గును భీతిన్ గనె; బౌరులెల్లరును గగ్గొలెరి, “హా! దైవమా!”
యని నిట్టూర్పు విడెన్ వసిష్ఠముని; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ధనముల్ గేహములున్ నిరర్థకము, సీతారాఘవుల్ లేని ప
త్రనమే భీకర కాననం, బిది, పరిత్యక్తంబ, కానెంచి నీ
వెనువెంటన్ జనదే? యయోధ్యజన; మీవే సర్వమౌనంచు ని
న్ననువ ర్తించెడివారె సత్కృతులు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

మదిఁ జింతించు సుమంత్రు సమ్మతిని నా మంత్రించుటల్,
వెంటఁ బె

ట్టిదపుం గష్టములోర్చి వచ్చు జనకోటికా సాదరానూన భా
ష దలిర్పన్ బురికిన్ మరల్చుకృతియున్ సామాన్యమే? వారు ని
న్నదయుండంచుఁ దలంచిరేమొకద! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“తలఁపన్ తాలకుఁ గొయ్యముక్కలకు భేదంబున్నె? నీపాద స
జ్జలజాతంబుల మానుషీకరణ భస్మంబుంట విందున్; బదం
బులనిమ్మి!” యని, భక్తిమైఁగడిగి, సమ్మోదంబునున్ గాంచి, ని
ర్మలుఁడయ్యెన్ గుహుఁ-డెట్టి నేర్పరియె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నీవేరాజ్యము, నీవ సర్వధనముల్, నీవే సమస్తంబుఁగా,
భావంబందుఁ దలంచు నీ జనకుఁడే పాపంబు గావించెనో!
“రావే! రాఘవ! రామచంద్ర!”-యనుచున్ బ్రాణంబులన్ బాసె; నే
మా వాత్సల్య! మదెచ్చటేక గలదె?- రామా! ఆపదుద్ధారకా

“ప్రజలల్లాడఁగఁ దల్లులేడ్వగఁ, నిజప్రాణంబులకా దండి దాఁ
ద్యజియింపన్, గడియించుకొంటివి యయోధ్యారాజ్య,
మో యంబ! య

గృజు నేఁ జేరెద- నెత్తిఁగట్టుకొని, సౌఖ్యంబొంది పాలించుకొ
మ్మజకల్పాంత” మటంచుఁదమ్ముఁడనె; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“దురితాత్ముండవు- మాతృహంత; విఁక నీతోమాటలాడంగ నే
వెఱుతుకాబొమ్మని, యంబ! యన్న, యను, నాభీతికాగనంజాల నేక
గరవాలంబునఁ గఁడతుండెములుగా ఖండింతు ని”న్నంచు మున్
భరతుండాడె, నదెట్టి పేరిమియె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“నీ యాశామతికంతమున్ గలిగెనే? నీచాత్మ! నన్నాంచి, ‘కై
కేయిపుత్రు డితండె.. యీతఁ’ డని, సాకేతప్రజల్ తిట్ట, నీ
కై యేడ్వఁ నను గంటివేమొకద? యంబా!” యంచుఁ

దమ్ముండనెఁ,

మాయాబద్ధులు గానివారెవరు? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

జననిఁదూతెను, మంథరఁదెగడె, దుశ్చారిత్రుఁడఁ, నన్ క్షమా
ఎణసేయంగదెయంచు నీదు జననిఁ బ్రార్థించె; ‘నాయన్న నే
మనిచూడంగల’ నంచునేడ్చె, బ్రజ నత్యాసక్తి నోదార్చె, నే
మనవచ్చుఁ భరత ప్రభావమును? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నిను దాయంజను సైన్యయుక్తు భరతుఁ వీక్షించి శంకించె గం
గను దాటింప గుహుండు, జాడఁదెలుపంగా నా భరద్వాజుఁడుఁ
వనమందేఁ బ్రతుకంగనీయఁడనుచుఁ భావించె సౌమిత్రి; యా
త్మ నెఱుంగన్ దడవోర్చువా రెవరు? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అనురక్తిన్ నినుఁ జిత్రకూటమున డా మంజేరి తమ్ముండు వ
ల్కినపల్కుల్ శపథంబులుఁ వినమితుల్ పేర్చొన్న నెవ్వారికే
ననురాగంబు జనింపకున్నె? పితృవాక్యార్థంబె కాకున్న నీ
వనుమానింపక కృమ్మఱఁ జనవె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“భరతా! కైకను దూఱుదేని నిఁక సైపఁజాలఁ; కౌసల్యతో
సరిగానెంతును; దైవయోగము మరల్చుఁ శక్యమే యేరికిఁ!
గురునాజ్ఞఁ బొనరింప శ్రేయమగు నీకుఁ నాకు; రా కర్ణ మే
మఱుపాటొందక సల్పు” మంచనవె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“అనుమానింపక నాదుమాటవిను మన్నా! తల్లులకా మంతి భృ
త్యనికాయంబులఁ బొదులెల్లర సముద్యదీతి భావింపు; కై
కొను నీ కోరువిధానఁ బాదుకలు, నీకుకామేలు పా”మ్మంచుఁ బే
మను నోదార్చవె నమ్ముఁడౌ భరతు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“పితృనంత్యక్రియలకా బొనర్చితివి నీ వృత్తంబు సామాన్యమే?
సుతులకా నల్వరఁగాంచియుకా దుదిదశకాజూడంగ నొక్కండు లే
క తనూత్యాగముసేసె; తండ్రిబుణ మీఁగకలేని నా జన్మమే
యతినింద్యం” బని తమ్ముతో ననవె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నారల్ గట్టి, సుఖంబులకావిడచి, నీ నామంబె ధ్యానించుచుకా
తీరౌ గద్దియఁ బాదుకల్ నిలిపి, భక్తికాగొల్పుచుకా బాలనా
భారంబూని, వియోగకాలమును సైపకలేక లెక్కించెఁ, దా
నౌరా! తమ్మునిదీక్ష యెట్టిదియె? - రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అలరుంబాన్పులఁ దూగుటుయ్యెలల దివ్యాంతఃపురంబందు నె
చ్చెలులంగూడిసుఖించు జానకి, తపస్విన్యాకృతికా - బర్హశా
లల జాలంబడి, కందమూలఫలముల్ భక్షించుచుకా బేర్మి ని
ర్మలచిత్తంబున నిన్ను గొల్చెఁగద! - రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ప్రముదంబీయఁగఁ దల్పమై, తలగడై, భద్రాసనం బాత ప
త్రము వింజామరలై, సమస్తపరిచర్యల్ సల్పు శేషుం డర
ణ్యములం దాకలి దప్పులన్ వదలి, యత్యాసక్తి నిన్ గొల్చు భా
గ్యముఁ గాంచెన్గద! లక్ష్మణాకృతిని; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

వసుధాపుత్రిక! లోకమాతయనుచున్ బాటింపకే, ముహ్యచే
తనుడై కామ వికారదుష్కృతికిఁ దత్సంకల్పమాత్రాన వా
యసరూపంబుఁగనెన్ జయంతుఁడు; సమస్తైశ్వర్యముల్ వాపి దు
ర్వ్యసనంబీయదె? నీచపుం దలపు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

పరివర్జించెను తండ్రి, త్రోసిరి ఋషుల్, “పాపాత్మ! కాకాసురా!
దరియఁకరాకు” మటంచు వేల్పులుఁ బరిత్యాగంబుఁ గావించి, రీ
శ్వర కోపానల తప్తుడౌ ఖలునిఁ బాపంబంచుఁ జేపట్టు తెం
పరు లేరే? గలరే జగంబులను? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

శరణంచుకొ దలక్కిందుఁగాఁ బడిన దుశ్చారిత్తునేక గాతు, నీ
కరుణాంభోధికి మేర యెందుఁగలదే? కాకాసురుం డట్లు ది
క్కటి, నీవేగతియంచుఁ గాళ్ళబడ, వాఁ డార్ద్రాపరాధుండటం
చరయకొ బోవక రక్షణంబిడవె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“శిక్షార్హుం డతిపాపకర్ముడయినకొ జేమొడ్చి, తా నెవ్వడెకొ
రక్షింపంగదె! యంచు దీనమతియై పొర్పించెనేకొ, బోవఁగా
దీక్షకొబూనితి” నంచుఁ దెల్పితివి కాదే? యట్లుఁ జేపట్టు బ్ర
త్యక్షంబైన ప్రమాణ మీ వగుదు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ఏ పుణ్యంబులఁ దొల్లిఁ జేసెనొకొ బ్రహ్మాండ్రాది దేవాళికికొ
బ్రాహ్మ నీపద పంకజంబుల వహింపకొ జిత్రకూటాది; హృ
త్తాపధ్వంసిని గౌతమీనది మహత్త్వబేమొ? స్నానాది స
ద్వ్యాపారంబుల నీకు సాయపడె; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అసల్ సర్వము వాసి, దుఃఖయుత గార్హస్థ్యంబులన్ రోసి, మో
క్షాసక్తిన్ వన సీమలన్ నియమదీక్షల్ పూను మౌనీంద్రులేన్
నీ సౌందర్య విలాస సంపదల కెంతేన్ ముగ్ధులై కాముక
వ్యాసంగంబునఁ గౌఁగిలింపరొకొ? - రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అరుదై, కన్నులపండువై, కుదురునై, యందంపుఁ బెందీవియై
మురిపెంబుం దొలుకాడు జవ్వనపు సొంపుల్ నింపు నీ రూప మ
బ్బరముందోపఁగఁజూచి, శూర్పణఖ, వ్యామోహంబు రేకెత్త నీ
మరుగున్ జేరదె? ప్రియఁ జూఱఁగొన; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

వగనేన్, దార్కొను భీతినేన్, దగిన సంబంధాననేన్, భక్తినేన్
బగనేన్, గాముక బుద్ధినే, నలుకనేన్, బ్రజ్ఞాన సంలబ్ధినేన్
దగ నిన్నేరెడి జీవసంతతినిఁ ద త్తదీతిఁ బాలించి, భ
వ్యగతిన్ గూర్చవె? సత్కృపామతిని; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నిను నర్థించియు నిష్ఫలాత్ములగు పెందేన్ వింటిమే? యెంట, నా
జననఁబండు లభింపకుండినఁ బునర్జన్మంబునందైనఁ గో
ర్కెను సాధింపరె? - పొందెఁ గుబ్జగ, నినున్ గృష్ణావతారానఁ గా
మ నిరాశామతిఁగన్న శూర్పణఖ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నీ విల్కానితనంబు నీదు బలమున్ నీ సవ్యసాచిత్వమున్
నీ విద్యల్ ఖరదూషణాది దితిజానీకంబు వీక్షింపదే?
లావేదన్, బదునాల్గువేల యసురుల్ పాణంబులన్ బాసి, మో
క్షా వాప్తిన్ గనఁబోరె! నీ కృపను; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“మనుజానీకము లప్పడంబులక్రియం భక్షించు మావారి యే
పణఁగింపంగల రాకుమారుఁడెవఁడబ్బా!” యంచు నాశ్చర్యమున్
గనియెన్ రావణుఁడంత వాఁ; డసురమూఁకన్ జీల్చిచెండాడు శౌ
ర్య నిధానంబని సుంతయేన్ గనఁడ? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“ఓరీ! రావణ! నాదు మాటవిను, మెట్లో, ప్రాణముల్ దక్కి, యీ
తీరంబందునఁ గూలఁద్రోయఁబడితిన్ దివ్యాస్త్ర వాతాహతిన్
శ్రీరామున్ జెనకంగఁబోకు బ్రతుకం జింతింతువే” నంచు నా
మారీచుండనె నీ బలంబెఱిగి; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“నీచేఁ జచ్చిన, రావణా! చెడెదఁ, గానీ రాముచేఁ జత్తునేన్
వాచా గోచరమైన భవ్యపదమున్ బ్రాపించుఁ బొ” మ్మంచు, మా
రీచుండెంచి మృగాకృతిన్ దఱిసినన్ పృథ్వీజ యద్ధానికై
యాచించెన్ నిను, నెట్టి వేడబమో! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“డనుజుల్ పన్నిన మాయగాక యది సత్యంబుఁచు డెందంబునం
దనుమానింపకు, మార్తరక్షణునకే యాపత్తులౌ? నీదు ర
క్షణసేయన్ నియమించె నన్ను, దొసఁగెంచంబోకు మీ” నాఁగ; ల
క్షణు దూఱెన్ దయమాలి భూ తనయ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ధరణీ పుత్రిక యుట్లనన్ బెఱ నెలంతల్ లెక్కయే? - యాపదల్
తఱియన్బుద్ధినశించుఁ, బూర్వసుకృతుల్ వ్యర్థంబులౌ, సత్కృపా
పరతల్ చేడ్చుడు, దాఱుమాఱగుచు విశ్వంబెల్లఁ జూపఱ్ఱెడున్
మరియాదన్ బరికింపనీదుగద! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

మును నీ చండ పరాక్రమం బెఱుగదా? భూపుత్రి, సామిత్రి భా
వనిరూఢిగా గనలేద? యింతయును దైవప్రేరణగాక, ల
క్ష్మణు నారీతినిఁ దూలనాడి వెడలింపంజేయు తద్వృత్తి క
న్య నిదానంబిఁక నేదియేగా గలదె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అనుపేక్ష్యంబగు నీదునానతినిఁ ద్రోయలేక, నష్టాత్మయై
తను నింద్యోక్తుల నొవ్వఁగాఁబలుకు సీతగా జూడగాలేక, దై
వ నియోగం బనివార్యమౌట 'తరుణీ స్వాంతంబు సర్వంకషం'
బని, నిన్జేరఁగరాడె లక్ష్మణుఁడు? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కనకైఱంబది యేమి? యీ మనుజులొకం బేమి? నమ్మంగరా
దనుమానం, నిది-దైత్యమాయ యని, సుంతైనగా విచారింప కీ
వనువర్తించుట, సీత లక్ష్మణుని నీకై యంపుటల్ చూడ, మీ
మనుజత్వంబొ? విధి ప్రతిష్ఠతమొ? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

సీతాసాధ్వినీ లాతినాతియనుచుగా జింతించి కొంపోయె నా
దైతేయేశుఁడు, సర్వ రాక్షసకుల ధ్వంసార్థమై భూమి సం
బాతంబైనది, యాదిశక్తియని యెంచంబోఁడు; దుర్మోహ సం
పాతైశ్వర్యుఁ డెఱుంగునే? విధిని; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ధరణీపుత్రిక రోదనంబు వినుఁడుగా దైత్యాధిపుగాదాకి, యు
గగ్రరణంబుగా బొనరించి, కూలి, తుది, వార్తగా నీకెఱింగించి నీ
కరుణగా జూఱఁగొనెగా జటాయు; వటు లోకాతీతమై పొల్చు స
న్మరణాంత్యక్రియ లేరికేగాగలదె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నన లేకుండిన తీగవోలె, శశి హీనంబైన రాత్రంబు న
ట్లనువొ దీపములేని గీమువలె సీతాఽభావమౌ నాకుటిం
టినిఁజూడక మది నెట్లుగుందితివో? గ్లానికజెంది యేరీతి ల
క్ష్యుణుతో నేమని జాలినొందితివో? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

దనుజుల్ పన్నిన, మాయఁ గేరితివో! కాంతల్ చూపు దుస్సాహసం
బునకుక రోసితి? మున్ను నీవిడిన పన్నుకద్యోయు సామిత్రి వ
ర్తనముక దూలఁగనాడితో? చెనఁటి కర్మంబాడితో? సీతకై
మనమం దేమనిసంతపించితివో? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

వనిలో వెన్నెలరాత్రులక విరహతాపంబొందు నిన్గాంచి ల
క్ష్యుణుఁడోదారుప, జానకీ గుణ విశేషంబెల్ల నగ్గించుచుక
దిన మొక్కేడుగఁ బుచ్చి, ఘోర విపదబ్ధిక దారకంబింక నే
మనుచుక, వేదులునట్లు క్రుమ్మరవె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కనులకమూసిన సీత, కన్నుఁదెఱవంగా సీత, నల్లిక్కులక
వెనుకక ముందును సీత, వస్తువెదియేక వీక్షించినక సీత, యే
మననౌ? లేద-తదస్యమౌ ప్రకృతి; సీతాఽద్వైతభావంబు ల
క్ష్య నిరూఢస్థితి నొందె నీ హృదిని; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అరవిందాస్త కృపావిశేషమొ? జగత్ప్రాణు ప్రభావంబొ? యీ
శ్వర మాహాత్మ్యమొ? యంజనాగురు తపశ్చర్యాఫలంబో? యహ
స్కరకన్యా సుకృతత్వమొ? హనుమ నీ సంసేవనానూన ది
వ్య రసాంభోనిధి నోలలాడెగద; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కవ-నాఁ, గంతు వసంతులన్ గెలుచు సింగారంబులున్, నీల వ
జ్రీవపుచ్చాయలు, వల్క లాజిన జటా చాపంబులున్, రాజ ది
వ్య విలాసంబులనొప్పు మిమ్ముఁగని, సంభావించి సుగ్రీవ స
ఖ్య విధిన్ గూర్చఁడె? వాయునందనుఁడు: రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అనురాగంబున నీకు భాస్కరసుతుండర్పించె వైదేహి వై
చిన భూషల్ గలఁ మూఁట గానుకగ; వీక్షింపంగ నద్దాని నే
మని వాపోయితి? నీవుచూపు నగలం దందెల్ నిరూపించి ల
క్ష్మణుఁడేడ్చెన్; దన నీమమెట్టిదియె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“వాలిన్ గూల్చి, యధర్మవర్తన కిలన్ బాలైతి వీ” వంచు వీ
రాలాపంబులువల్కు మానిసులు నిందారోపణల్ సేసి; రం
తేలా? యాశ్రితపారిజాతమవు, నీ వేదైనఁ గావింపవే
నా లక్ష్మ్యార్థము నీ కదెట్లమరు? - రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కపినాథుండు మహి తనూజ నెమకంగా వేనవేల్ కోఁతులన్
విపులా చక్రమునందు నర్దిశలకంపెన్, వారిలోనెల్ల నీ
కృపకున్ బాతుఁడు వాయునందనుఁ డెకండేకాఁడె? సందేశ వా
క్య పవిత్రాంగుళిముద్ర లీ విడుట, రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అమరేఙ్గన్ సురసన్ దగన్ గెలిచె, ఛాయాగ్రాహినిక్సగూల్చె, బ్రే
మమునన్ డాసిన వాయుమిత్రమగు నా మైనాకు శంసిఁచె, భ
ద్రముగా లంకనుజేరె, లంకిణిని విద్రావించె, నీ యంగుళీ
య మహత్త్వంబునఁజేసి మా హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

పురియందున్గల సాధముల్ గృహములున్ బూదోటలున్
దోటలున్

సరసుల్, వీధులు, సందుగొందులు, రహస్యస్థానముల్ వేఱ, నే
డైఱ గాలించెను, జూచె, గ్రుమ్మరియె, శోధించెన్ బరీక్షించె వే
మఱు; సీతన్ గనడయ్యెగా హనుమ! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

జాలింజెందియు, సీత నానిశినిగాంచన్ దుర్లభంబయ్యెనేన్
వాలాయంబుగ సాట్టగోపుర వన ప్రాకార లంకాపురిన్
వాలంబందునఁజుట్టి, యెత్తికొని, నీ పాదస్థలిన్ నిల్చిగా
నాలోచించె మహోగుడై హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“పెనులోభంబున లేడిఁ గోరి పతికి వేత్తైతి, గాంతారమం
దనుర క్తి మముఁగొల్చులక్ష్మణుని నిందాలాపముల్ వల్కితిన్,
వనితాగౌరవమెల్లఁ గోల్పడితి, నే బాపాత్మ, నీ శిక్ష నా
కనుభావ్యం” బని, యెచ్చె భూతనయ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“కరుణంజూపఁడు రాఘవుం, డిటకు మార్గంబేరికి దోష, దీ
పురికింజేరఁగలేరె వారలును, రేపామాపా భక్షింతు ము
ష్కరు లీ రక్కసు, లింక నీ బ్రతుకు నాసల్పూనరా” దంచు నీ
స్మరణజేసెను సీత- యార్తమతి; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“అసదీ లంకకుఁజేర రాఘవుల. కే యాధారములేని స
న్నసురల్ చంపుటనిక్కువఁబ; యింక మత్ప్రాప్తేశునిగొల్చి యీ
యసువుల్ పాసెద”- నంచు నేడ్చుసతి దీనాలాపమాలించి, తా
మసలరాదని వెల్వడె హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ప్రాణత్యాగముఁ జేయఁగాఁ గడఁగు నా వైదేహినిఁగాంచి, భా
షా నైపుణ్యము నర్థశుద్ధియు విమర్శాదృష్టిమైఁ బల్కి, స
న్మానంబుఁగని, యుంగరంబిడి, యభిజ్ఞానోక్తులం దెల్పి, య
త్యానందంబును గూర్చఁడే? హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“హనుమా! నాప్రభుసుంగరంబొసఁగి యీప్రాణంబులన్ నిల్పి తీ
ఋణమెట్లీఁగుదునో? యనేక నతులర్పింతుఁ; శిరోరత్నముం
గొని, శ్రీరామునకిచ్చి, నా స్థితిని వాక్కుఁగదే!” యంచు నొ
య్యన శోకాకులయయ్యె భూతనయ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“కనులఁ జూచుచునున్నవేళ ‘కరుణా కాకుత్స్థుఁడే’ దవ్వలం
దనురాగంబుఁగనండు; పక్షిపయి బ్రహ్మాస్త్రంబు సంధించె, నీ
దనుజాధీశు నుపేక్షఁజేసె, నిది యే ధర్మంబో? యూహింపు” మం
చనదే? మారుతిఁగాంచి, భూతనయ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ప్రమదారత్నము సీతయిచ్చిన శిరోరత్నంబు సద్భక్తి భ
ద్రముగాదాఁచి. యశోక దివ్యవన విధ్వంసంబుఁ గావించి, యొ
క్కమొగిఁ మూఁగిన శత్రుసంతతిని వీఁకఁ జీల్చి చెండాడి, దై
త్య మహిశుఁగనఁ జిక్కెఁబో, హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“కోఁతీ! యెవ్వఁడవీవు? - నే హనుమ; - నీకున్ రాఁ గతంబేమి? - మా
సీతఁజూడగఁ; బంపి రెవ్వరు నినుఁ? - శ్రీరాముఁడంపెన్; వనం
బాతీరుఁ జెడఁగూల్చితేల? - నిను డాయన్; దేనికో? - బుద్ధి నే
నై తెల్పంగ;” - నటంచనెఁ హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“ధరణీ పుత్రిక సీత నీదు గళబద్ధంబైన కాలాహి, కం
ధర సంవేష్టిత కాలపాశము, శిరస్థంబైన దంభోళి, ము
ష్కర దైత్యాటవిదావ వహ్ని, సతివేషంబూను పెన్మృత్యు వం
చరయన్ రావణ! మే” లనెన్ హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“తనరన్ శిక్షకు శిక్షసేసితివి నీ దక్షత్వ మక్షీణమే?
కన్ రమ్మన్నను గాల్చివచ్చితివి, యౌఁగా” కంచుఁ గీశాళి వె
న్నొన, నిన్జేరి, ‘సజీవఁజూచితి ననుంగుందల్లి’ నంచున్ శిరో
మణి నర్పించు హనుమ కేమిడితె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ఎంతేఁ గర్వముపూని పొంగెదవ? ‘యొక్కిఁతేని సందీయ, విం
కింతున్గా’ కని యాగ్రహుండపయి యాగ్నేయాస్త్రమున్దీయ, నీ
పాంతన్దోచి, యుపాయమున్దెలిపి నిన్మ్రొక్కెన్సముద్రుండు; క
ల్పాంతంజేగద! వీ వలుంగునెడ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“ఏ నీవాఁడ” నటంచు నొక్కపరి నే యేవాఁడునేఁ గోర నా
ప్రాణిఁబ్రోచెద-నిద్ది నాదగువ్రతంబౌ సుమ్మి, యా రావణుం
డైనఁగాని, విభీషణుం డొకఁడదేలా?” యన్న నీ సూక్తి, య
త్యానందామృతకంద మౌనుగద! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“గిరు లంభోనిధిఁదేలె, నెల్ల కృతులఁ గీశాళి కావించెడిఁ
నరులే దైత్యులరూపు మాపెడెని, యన్యాయంబుగాకేమి? య
చ్చెరువుందోచె”-నటంచురావణుఁడుఁదాఁ జిత్తంబునందెంచఁడే?
యరయఁ శక్యమె నీ విలాసముల?- రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అనుజుండీవును ఋక్షవానరులు మాయాశీలుఁడౌ నింద్రజిత్
ఘనబాణాహతి నొచ్చి మూర్ఛనుమునుంగఁ, జాంబవంతుండు దె
ల్పిన సంజీవన శైలముఁబెఱికి వేవే తెచ్చి రక్షించు మా
హనుమఁమించినజోదు నీ కెవఁడు? - రామా! ఆపదుద్ధారకా!

సురలెల్లఁ నుతియింప మౌని మనుజస్తోమంబు లగ్గింప, వా
నరు లుత్సాహమునొంద, లోకచయ మానందాంబుధిఁదేల, భూ
భరులౌ రావణ కుంభకర్ణులను విధ్వంసంబు గావించు నీ
హరభావంబున కేటికోళ్ళిడుదు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

రణరంగంబున నీకునై పెనఁగుచుఁ బ్రాణంబులఁ గోలుపో
యిన భల్లూక వనేచరాళికయి యెంతేఁగుంది, యంభోరుహ
సను బ్రార్థించియు వారినెల్ల బ్రతికించంగన్న నీ ప్రేమ, నీ
యనురాగంబు తెవారికేఁగలవె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

నీ సేవఁగలభాగ్య మెయ్యదియొకానీ, తారు దారాదృతిఁ
జేసెఁ గోఁతు తెలుంగులుఁ విహగముల్ చిక్రోడముల్ నీదు వి
శ్వాసంబెంతయుఁ గొల్లకొట్టుకొనె, నేచందాన నీవా ఋణం
బాసాంతంబుగ దీర్పఁగల్గితివో? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

అనుమానంబును నీవు గాంచితివ? - లేదా - కాకులౌ లోకులే
మని వాకొందురొ యంచు జంకితివ? - కాదా - యింతిపై నల్లియా?
యనుజుండీచ్చను మెచ్చనా? - కపుల సఖ్యత్వప్రభావంబ? - యే
మని యగ్నింజౌరుమంటి జానకిని? - రామా! ఆపదుద్ధారకా!

చరితార్థత్వముఁ గాంచరే జనములున్ నంతర్పణల్ సేసి; నీ
పరివారంబును నిన్ను నాదృతి భరద్వాజుండు సంతృప్తులన్
బలుపన్ గూర్చిన విందు లెందుఁగలవే? మౌనీంద్రు సన్మానముల్
మఱవన్ వచ్చునె యెన్నఁడేనియును? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

“పదునాల్గేడులు నేటితోసరి, యిఁకన్ బ్రామోపవేశంబుఁ జే
సెద” నంచున్ భరతుండు సిద్ధమగుడున్ సీతాదులన్ గూడి పెం
పుఁదలిర్చున్ దఱిజేరు నిస్సనుచు సమ్మోదించు నా నాటి సం
పద వర్ణింపఁ బదంబులున్ గలవె? రామా! ఆపదుద్ధారకా!

తురగంబుల్ భరతుండొగిన్ నడుప, శత్రుఘ్నుండు ఛత్రంబుఁ, జా
మరముల్ లక్ష్మణుఁడున్ విభీషణుఁడు ప్రేమన్ వాల్చు, వైదేహితో
నరదంబెక్కి, కపుల్ జయధ్వనులు సేయన్ బౌరవర్గంబు సం
బరమొందన్ బురిజేరు నిన్ దలఁతు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

పలు సామంతులు మంత్రులున్ బ్రజలుఁగొల్పన్ బుఖ్యతీర్థోదకం
బుల, బుత్విక్తులతో వసిష్ఠుఁడు శ్రుతిప్రోక్తంబుఁగా దివ్య మం
గల సాకేత సుభద్రాపీఠి నభిషేకశ్రీలఁ గైసేయ భ
వ్య లసత్కిరీతిఁ గన్న నిఁగొలుతు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

శ్రీతులన్ బ్రేమ బహూకరించియు ధరిత్రపుత్రికై హర మి
చ్చితి, దానిఁగొని సీత యెల్లరును వీక్షింపఁగ, ‘నీ మెచ్చు స
త్కృతి కీవీయు’ మనంగ, మారుతికి నర్పించెన్; దదీయాప్తిచే
నతి పూజ్యుండయి పొల్చె మా హనుమ; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

తేతన్ రాజనువాఁ డెవండనిన మా 'శ్రీరాముఁడే' యండు; నీ
దూతన్ బేర్చాన 'రామదూత హనుమంతుం' డొక్కఁడేయండు; సా
కేతంబున్ మఱిపించె నేదియనఁ 'గిష్కింధాపురం' బండు; వి
ఖ్యాతంబందురు 'రామనామము' ను; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

ధరణీపాలన నీ వొసర్పఁగ, పృజోత్సాహంబు పెంపొందె, నె
వ్వరు నే కష్టమెఱుంగకే బహువిధైశ్వర్యంబులన్ గాంచి రె
ల్లరు 'రామా!రఘురామ!' యంచు ధరయెల్లన్ రామభూతంబునై
మఱిపించెన్ సకల క్షితిశ్వరుల; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కనియెన్ మారుతి నీదుతత్త్వమును; సఖ్యత్వంబు సుగ్రీవుఁడున్
గనియెన్; సత్యగతిన్ విభీషణుఁ డెఱుంగన్ నేర్చె; నీ చాప వి
ద్యను గాంచెన్ దశకంధరుండు; పురుషార్థ శ్రీదమౌ నీదు నా
మ సెధిన్ గన్గొనఁజాలె శంకరుఁడు; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

సరసన్ జానకి లక్ష్మణుల్, భరతుఁడున్ శత్రుఘ్నుఁడాపెన్క, భా
స్కర పుత్రాంగద జాంబవంతులును లంకాధీశుఁడున్ మూలలన్
వరలన్, మారుతిమోలనిల్చి వినుతింపన్, స్వర్ణపీఠిన్ మనో
హర రూపంబునఁ బొల్చు నిన్ గొలుతు, రామా! ఆపదుద్ధారకా!

స్వ వి ష య ము.

గురుఁడున్ నాల్గవయింట నీచఁబడె నాకున్ దాన శుక్రాంతరం
బరయన్ జిక్కులుఁ గష్టముల్ పొసఁగె; షష్ఠాష్టస్థితిన్ జేసి యి
ర్వుర వైరంబులు నన్గలంచె, నికఁ బ్రాపున్ నీవుఁగా నమ్మి నీ
మఱుఁగున్ జేరితి; బ్రోవఁగాఁగదవె! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

హితమేదో యెఱుంగంగలేక మది నెంతేఁ దారుమార్చెన స
న్నతికూర్మిన్ దఱిఁజేర్చి, భాగవత వంశాంభోధి చంద్రుండు, మా
రుతి పూజానిరతుండు సాధు బుధవర్యుం డన్నపూర్ణుండు స
మ్మతి నన్నీకృతిఁ బల్కఁగాఁ బనిచె; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

‘తులసీరామ చరిత్ర’ మానసము’ సంతుష్టాంతరంగుండనై
తెలుఁగుంజేయఁగఁబూని, తత్కృతిని బ్రాతిన్గొంతవాక్రుచ్చి, యా
వల సర్వంబును గట్టిపెట్టితిని; దుర్వాపార పారీణతన్
మలినంబొందెను జిత్తమెంతయును; రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కలమున్ బట్టియు నాలుగేడులకుఁ బైఁగానయ్యె; సత్సంగ మా
వలకున్ మ్రొగె, నినున్ భజించుటలు దవ్వెపోయె; వ్యాపారముల్
కలహప్రాప్తినిఁ గూర్చె; నింతనయినఁ గారుణ్యమేపార ని
ర్మలచిత్తంబు నొసంగఁగాఁగదవె! రామా! ఆపదుద్ధారకా!

సతమున్ సీతను నిన్ స్మరింతు వివిధైశ్వర్య ప్రదానాఢ్యులన్,
శ్శీత సంరక్షణదక్షుఁడౌ హనుమకున్ జేజేల నర్పింతు, స
త్కృతి పూర్ణుండగు నన్నపూర్ణునకు నర్పింతున్ నమోవాకముల్,
మతి సేవింతును భక్తులెల్లరను, రామా! ఆపదుద్ధారకా!

కృ తి స మ ర్ప ణ

ఘన బాపట్ల శుభాన్వయాంబునిధి రాకాసోముఁడౌ వీరయా
ర్యునకున్ సాధ్వికి చిన్నపున్నమకుఁ బుత్రుండౌ హనుమాఖ్యుఁ డిం
పాసరన్ దారకు చైత్ర కృష్ణ దశమిన్ బూరించి యర్పించెఁ బ్రే
మను శ్రీవారికి నీదు సత్కృతిని రామా! ఆపదుద్ధారకా!

శ్రీరామచంద్రార్పణమస్తు!

శ్రీరామచంద్రాయ నమః
సప్తరి రామాయణము.

౧. బాలకాండము

కశ్యపుఁడు.

జాతః శ్రీరఘునాయకో దశరథాన్మున్యాశ్రయాత్ తాటకాం
హత్వా రక్షిత కౌశిక కృతువరః కృత్వాఽప్యహాల్యాం శుభాన్
భంక్త్వా దుదృశరాసనం జనకజాం పాణౌ గృహీత్వా తతో
జిత్వార్ధాధ్వని భార్గవం పునరగా త్స్థితానమేతః పురీమ్.

శ్రీరాముఁడన శ్రీహరిసుతుఁడై కౌసల్య
దశరథులకు నయోధ్యను జనించి,
గురు పసిష్ఠుని భక్తిఁగొల్చి విద్యల నేర్చి,
కౌశికాబ్జను తాటకను వధించి,
దసుజులఁ బరిమార్చి, తపసి జన్మముఁ గాచి,
గౌతమి సతినిఁ బ్రహతఁ జేసి.
శంభు చాపముఁ ద్రుంచి జానకిఁ జేపట్టి,
మిథిలను మోదాంబునిధినిఁ దేల్చి,

భార్గవుని గర్వమడగించి మార్గమందు,
నవ పథాయుత భ్రాతృలు వివిధ బంధు
జనులుఁ బరిజనములు సంతసమునఁ గొలువ
సీతతోఁ బ్రవేశించె సాక్షేతపురము.

౨. అయోధ్యాకాండము

అత్తి.

దాస్యా మంథరయా దయా రహితయా దుర్భేదితా కైకయా
శ్రీరామ ప్రథమాభిషేక సమయే మాతాఽప్యయాచత్ వరా.
భర్తారం; “భరతఃప్రకాస్తు ధరణీం”-“రామో వనం గచ్ఛతా”
దిత్యాకర్ణ్య స చోత్తరం నహి దదౌ దుఃఖేన మూర్ఛాంగతః.

దాసియు మిగుల నిర్దయయును గుటిల సం
చారయౌ మంథరా ప్రేరణమున
ననుఁగుఁదల్లియు దయాఖనిర్మొన కైకేయి
మతిచెడి స్వార్థయై మంకుఁబూని,
శ్రీరామ పట్టాభిషేక కాలంబునఁ
బతి మున్నిడిన వరద్వయముఁ బెలిపి,
“భరతున కీ రాజ్య పట్టంబు గట్టుము
రాము నీ రేడు వర్షముల దనుక

నడవులందుండ నియమింపు”-మనుచుఁ గోరఁ
బ్రాణముల కెక్కుడౌ రాముఁ బాయలేక,
జొంకలేక, దుర్విధిఁ ద్రోసిపుచ్చలేక
మూర్ఛనొందెను దశరథ భూ విభుండు.

3. అరణ్యకాండము

భరద్వాజుఁడు.

శ్రీరామః పితృశాసనా ద్వనమగా త్సౌమిత్రి సీతాన్వితః
 గంగాంప్రాప్య జటాం నిబధ్య స గుహః స చ్చిత్రకూటే వసన్
 కృత్వా తత్ర పితృక్రియా స్స భరతో దత్వాఽభయం దండకే
 ప్రాప్యగస్త్య మునీశ్వరం త దుదితం ధృత్వా ధనుశ్చాక్షయమ్.

తండియానతిఁ దలఁదాల్చి శ్రీరాముండు
 జానకీ సౌమిత్రిసహితుఁ డగుచు
 సాకేతపురి వీడి జాహ్నువీనది డాసి
 జటియై, కడచి, గుహ సహితుఁడగుచు
 చిత్రకూటమున వసించి, భరతుఁడేర్చి
 పితృ కర్మముల యథావిధి నొనర్చి,
 పాదుక లొసఁగి యా భరతు కొరికఁదీర్చి
 దండక నభయప్రదాన మొసఁగి,

తాప కులఁగొల్చి సదయ నల్లాప ఫణితిఁ,
 చని, యగస్త్యుని మొక్కి, యక్షయ్యశర శ
 రాసనంబులు బహువిధా శాసనములు
 వడసి, దక్షిణాటపులను వెడలె న్నంత.

౪. కిష్కింధాకాండము

విశ్వామిత్రుఁడు

గత్వా పంచవతీ మగస్త్య వచనా ద్దత్వాఽభయం మౌనినాం
 చిత్వా శూర్పణఖాస్య కర్ణయుగళం త్రాతुం సమస్తాన్మునీన్
 హత్వాతంచ ఖరం సువర్ణహరిణం, భిత్వా తథా వాలినం
 తారాత్నమ వైరిరాజ్యమకరో త్సర్వంచ సుగ్రీవసాత్.

ముని యగస్త్యుని పనుపున దాశరథి పంచ
 వటియందు నొక పర్ణకుటి వసించి,
 పరిసరాశ్రమముల దరిసించి మౌనుల
 కభయప్రదానంబు లందఁజేసి,
 పాపి శూర్పణఖఁ గురూపను జేయించి
 ఖరదూషణాది రాక్షసులఁ దునిమి,
 మాయా కురంగమౌ మారీచుఁ బరిమార్చి,
 యపహృత సీతకై యడవులరసి,

తెగిపడిన జటాయువునకు సుగతిఁగూర్చి,
 హనుమ కతన సుగ్రీవు సఖ్యంబు వడసి,
 వాలిఁగూల్చి, కిష్కింధా సుభద్రపీఠిఁ
 గీశ లోకేశుఁగాఁగ. సుగ్రీవునిలిపె.

౫. సుందర కాండము

గౌతముడు.

దూతో దాశరథే స్పలీలముదధిః తీర్త్వా హనూమాన్ మహాన్
దృష్ట్వాఽశోకవనేస్థితాం జనకజాం దత్వాంగుశే ఝుద్రికామ్
అక్షాదీ నసురాన్నిహత్య మహతీం లంకాంచ దగ్ధ్వాపునః
శ్రీరామంచ సమేత్య “దేవ! జననీ దృష్ట్వామయే” త్యబ్రవీత్.

శ్రీరామ దూత సుధీరుడు మారుతి

కెరలి వారాశి లంఘించు తఱిని

మైనాకు శంసించి, మృందించి సింహికన్

సురసన్ సమాధానపఱచి, కడచి,

లంకాపురిన్ జొచ్చి లంకిణిన్ మర్దించి

శోధించి నగరి నశోకవనిని

జేరి, రామార్చిత చిత్తయౌ భూ సుతన్

గని మొక్కి, వినతి నుంగరమొసంగి,

వసముఁ బెకలించి, అక్షాది దనుజులను వ

ధించి, లంకన్ దహించి, యబ్ధినిఁ దరించి

జానకీ శిరోమణిని దాశరథి కొనఁగి

“స్వామి! ప్రాణసహితఁ గంటి జనని” ననియె.

ఫలశ్రుతి.

శ్రీరామస్య కథా సుధాతి మధురాన్ శ్లోకానిమా ను త్తమాన్
యే శ్రీణ్వంతి పఠంతి చ ప్రతిదినం తేఽఘోష విధ్వంసినః
శ్రీమంతో బహు పుత్రపౌత్ర సహితాః భుంక్త్యేహ భోగాంశ్చిరం
భోగాంతేతు సదార్పితం సురగదై ర్విష్ణో ర్లభంతే పదమ్.

సప్తర్షి కృతము సంక్షిప్తము హనుమ దాం
ధీకృత శ్రీరామ దివ్యచరితః
బ్రతిదినంబుఁ బఠించు వారలు వినువారు
సకల పాపంబులు సమసిపోవ
ఆయు రారోగ్యభాగ్య సుపుత్ర పౌత్ర సం
కలితులై వివిధ భోగములఁ బడసి,
రామచంద్ర పవర్తన నిజాదర్శంబుఁ
గాఁ గొని జీవితగతినిఁ బఱపి,

జీవితాంతంబునన్ సుర సేవితంబు
న నితర సు దుర్లభంబు సప్తయము నైన
శ్రీమహావిష్ణు ధామంబుఁ జేరుచుందు
జానకీ రామ సాయీప్రసాద గరిమ.

శ్రీరామచంద్రార్పణ మస్తు!
లోకాస్సమస్తా స్సుఖినో భవన్తు!

ఓమ్ తత్ సత్.